

Extremadura, Spania

Lørdag 10. – lørdag 17.mars 2012

© Helge Kvam / NoF Travel

Vinsanger (*Sylvia undata*)

Foto: Morten Nilsen

Denne NoF Travel-turen ble en vakker våruke i Extremadura, med sommertemperatur midt på dagen og litt kjølige morgentimer. Men sol alle dagene! Svalene ankom i løpet av oppholdet, mens hærflugl og skjæregjøk allerede var på plass. Vi fikk se stortrappene spille – om enn på lang avstand, og storkene var i gang med hekkingen og vi hørte stadig vekk den karakteristiske nebbklappingen.

Det vakre og særegne kulturlandskapet består først og fremst av to habitattyper: De tørre steppelignende beiteområdene for sau, geiter og kyr, og *dehesa* som er en flat landskapstype med store eiketrær spredt utover med god avstand mellom trærne. Dette er en naturlig landskapstype selv om den nesten ser ut som den er plantet.

I tillegg har vi fjell- og klippeområdene som er hekkeplass for de fleste rovfuglene med iberiaørn som den mest ettertraktede arten.

Mange av de karakteristiske fuglene i området var mer aktive på den tiden vi hadde valgt, og enklere å se enn senere på våren. Ikke alle de varmekjære trekkfuglene hadde ankommet, men dette er et kompromiss vi hadde tatt for lettere å kunne se de sky steppeartene som trapper og sandhøns.

Det som kanskje gjør mest inntrykk på en reise til Extremadura, er det store antall rovfugler og gribber. Det er alltid flere rovfugler i luften, og vi fikk gode muligheter til å studere artskjennetegn, draktvariasjoner og aldersforskjeller. Vi fikk sett 20 arter rovfugl: Fiskeørn, svartvingeglente, glente, svartglente, gåsegribb, munkegribb, åtselgribb, iberiaørn, kongeørn, slangeørn, haukørn, dvergørn, sivhauk, myrhauk, spurvehauk, musvåk, vandrefalk, dvergfalk, tårnfalk og rødalk. (Enghauken hadde ikke ankommet ennå.)

Hvitbuksandhøne (Pterocles alchata)

Foto: Vidar Kristiansen

Deltagere

Turdeltagerne var: Morten Stig Nilsen, Vidar Kristiansen, Tormod Vaaland Burkey, Erling Vikan, Ragnhild Margrethe Moy, Tor Skjetne, Mette Juul Skjetne, Eivin Furu, Tore Dag Moy, Hans Martin Høiby.

Turleder: Helge Kvam

Den lokale guiden var nederlenderen Godfried Schreur. Han er en meget behagelig og kunnskapsrik person og var den perfekte guide for oss på denne turen. Han snakker meget godt engelsk og spansk (gift med en spanjol). Godfried tar oppdrag som guide i hele Spania.

Godfried Schreur, guide

Foto: Erling Vikan

Las Canteras – "huset på prærien"

Foto: Tore Dag Moy

Turen fra dag til dag

Lørdag 10/3: Etter ankomst i Madrid kjørte vi minibuss til Extremadura (knappe tre timers kjøring) og startet skådingen i Arrocampo-reservoiret. Dette er et våtmarksområde med en liten sjø som benyttes som avkjøling for et atomanlegg. Men med masser av fugl! En av mange fine arter var topphegre. Deretter kjørte vi videre til steppeområdet nær byen Trujillo hvor vi overnattet i tre netter på et sjarmerende gjestehus som heter Las Canteras og som ligger for seg selv ute på de åpne slettene. Her var det en diger storkekoloni på taket på et av uthusene samt hekkende kirkeugle. Trielene og flere kirkeugler sang om natten rundt gjestehuset.

Arrocampo-reservoiret

Foto: Mette Juul Skjetne

Søndag 11/3: Vi startet dagen med en tur rundt Las Canteras-lodgen og så på storkene, rødhønene, krattopplerker og en kirkeugle (på et av uthusene) og begynte deretter den spennende turen på steppene ved Trujillo på veien mot Santa Marta de Magasca. Vi så både dvergrappe og stortrappe samt flere skjæregjøk i tillegg til en mengde kalenderlerker. Vi inntok lunsjen i Trujillo og gikk en tur opp til den fantastiske borgen der vi så noen få

amursvaler og gråseilere sammen med taksvaler og låvesvaler. Litt tidlig for svaler og seilere ennå, men i løpet av turen så vi fem arter svaler og tre arter seilere. Etter lunsj besøkte vi Belén-slettene med flere steppesarter. Før vi dro tilbake til Las Canteras-lodgen, dro vi innom tyrefekterarenaen i Trujillo og så noen av de mange rødfalkene som hekker der. Flere i gruppen fikk glimrende bilder av rødfalk sittende på taket av tyrefekterstadion.

Tyrefekterarenaen i Trujillo

Foto: Mette Juul Skjetne

*Rødfalk (*Falco naumanni*) på taket av tyrefekterarenaen, Trujillo*

Foto: Mette Juul Skjetne

Mandag 12/3: Formiddagen tilbrakte vi på Campo Lugar-veien med flere trapper og svartbuksandhøns, og deretter til Sierra Brava-reservoaret med ender og dykkere samt isfugl på ganske bra hold. Etter en picknick-lunsj dro vi til rismarkene ved Santa Amalia og fikk se deler av den godt etablerte bestanden av tigerastrild her. Deretter dro vi til noen

vannreservoarer ved Madrigalejo/Vegas Altas der vi fikk se våre første svartvingeglenter og en damsnipe!

Rødfalk (*Falco naumanni*), hann

Foto: Morten Nilsen

Legg merke til det rødbrune anstrøket på undersiden – tydelig mørkere enn tårfalk

Tirsdag 13/3: Vi brukte formiddagen på steppene rundt Santa Marta de Magasca og fikk med oss flere hvitbuksandhøner i tillegg til svartbuksandhøne og begge trappeartene, dessuten stadig vekk hærfugl, skjæregjøk, middelhavsspurv og rødfalk. Det var ofte rovfugl i luften, noe vi skulle få enda mye mer av dagen etter. Vi tilbrakte ettermiddagen ved Almonte-elven der vi fikk se hekkspurv, klippespurv, blåtrost, isfugl osv. Deretter kjørte vi til Monfragüe for overnatting i Hospederia de Monfragüe ved landsbyen Torrejón el Rubio.

Onsdag 14/3: Hele dagen i Monfragüe med hovedvekt på klippene ved Salto del Gitano med den enorme gåsegribbkolonien. Her så vi også den sjeldne iberiaørnen samt munkegribb, åtselgribb, svartstork og hubro på reir, og mange andre arter på ganske nært hold, bl.a. blåskjære, svartsteinskvet, blåtrost og svartrødstjert. Vi fikk også gode observasjoner av vinsanger, rødstrupesanger og alpeseilere på veien. Overnatting på Hospederia de Monfragüe.

Torsdag 15/3: Vi startet morgenen med en vandring opp til en borgruin i Monfragüe-fjellene og så bl.a. alpekaie, rødtoppfuglekonge, blåskjære og tre gribbearter. Ettermiddagen tilbrakte vi ved sjøene som kalles Embalse de Talaván, der det ble mye ender, dykkere, vannrikser, cistussangere og kongeørn! Så kjørte vi til Cáceres, en av de større byene i Extremadura, og som forresten står på Unescos verdensarvliste. Overnatting på hotell Agora – midt i byen.

Fredag 16/3: Formiddagen benyttet vi på Los Barruecos som er et vakkert landskapsvernområde med kjempestore granittblokker med småsjøer innimellom. Men først var vi innom et av mange vannreservoarer med mengder av ender og sothøns. Vi så også mange munkegribb samt åtselgribb og en subadult iberiaørn. Høydepunktene ved Los Barruecos var åtte skjestork, flere skjæregjøk og syngende løvsanger! Deretter dro vi tilbake til Cáceres og fikk en guided tur her. Deretter spiste vi middag på en typisk spansk restaurant, Tahona. Siste overnatting på hotell Agora i Cáceres.

Stork (Ciconia ciconia) ved Las Canteras

Foto: Mette Juul Skjetne

Lørdag 17/3: Hjemreisedagen ble ganske interessant med nok et besøk til Arrocampo-reservoiret på veien til flyplassen i Madrid. Noen flere trekkfugler hadde i løpet av uken ankommet våtmarkene i Arrocampo, bl.a. purpurhegre og sumpsanger, og i tillegg så vi mengder av cistussanger og cettisanger, svartglenter og stork. Vi fikk også meget gode observasjoner av sultanhøner. Så bar det tilbake til Madrid og Oslo, uten komplikasjoner av noe slag.

Haukørn (Hieraetus fasciatus)

Foto: Morten Nilsen

Artsliste med kommentarer

Totalt ble det observert **155 arter**, hvorav 4 kun ble hørt (gjøk, flaggspett, grønnspett og grankorsnebb).

Grågås

Anser anser

Graylag Goose

Et titalls ex. ble sett fra bussen mellom Madrid og Extremadura første dagen.

Gravand

Tadorna tadorna

Common Shelduck

1 ex. sett ved Arrocampo 10/3.

Snadderand

Anas strepera

Gadwall

11 ex. sett ved Sierra Brava reservoiret 12/3 og 11ex. ved et vannreservoire ved Talaván 15/3, mens det ble sett ca. 70 ex. ved sjøene i Los Barruecos-parken 16/3. En ganske vanlig art i Spania.

Brunnakke

Anas penelope

Eurasian Wigeon

2 ex. ved Sierra Brava reservoiret og 2 ex. ved Moheda Alta dehesa 12/3. Dessuten 6 ex. ved sjøene i Los Barruecos 16/3.

Stokkand

Anas platyrhynchos

Mallard

Vanlig i dammer og våtmarker.

Skjeand

Anas clypeata

Northern Shoveler

Ganske vanlig i grunne dammer.

Stjertand

Anas acuta

Northern Pintail

33 ex. ved Sierra Brava reservoiret og Moheda Alta dehesa 12/3.

Krikkand

Anas crecca

Green-winged Teal

Sett flere dager i mindre antall.

Svartstork (*Ciconia nigra*)

Foto: Morten Nilsen

Taffeland	Aythya ferina	Common Pochard
16 ex. ved Talaván-sjøen 15/3 og 30 ex. ved sjøene i Los Barruecos 16/3.		
Rødhøne	Alectoris rufa	Red-legged Partridge
Meget vanlig overalt i forskjellige habitater. En art det er umulig å bomme på.		
Dvergdykker	Tachybaptus ruficollis	Little Grebe
Sett i betydelig antall i dammer og sjøer i hele perioden.		
Toppdykker	Podiceps cristatus	Great Crested Grebe
Vanlig i mindre antall i dammer og reservoarer. 300 ex. ved Sierra Brava reservoaret 12/3.		
Svartstork	Ciconia nigra	Black Stork
Flere ex. ble sett under gode observasjonsforhold i Monfragüe-parken, også på reirplass i fjellveggen. Enkeltindivider sett i flukt 11/3, 13/3 og 16/3. Fantastiske farger i sollyset. En uvanlig art.		
Stork	Ciconia ciconia	White Stork
Meget vanlig i store antall overalt. Reirhyller på stolper og tak er er i verksatt i stor skala av myndigheter og enkeltpersoner. Bestanden øker, noe som enkelte i lokalbefolkningen ser som et stort problem: Storken spiser egg og unger av andre fugler (enghauk etc.) Usedvanlig stemningsfullt å høre nebbklappingen fra en hel koloni – også midt på natten.		
Storskarv	Phalacrocorax carbo	Great Cormorant
Meget vanlig.		
Gråhegre	Ardea cinerea	Gray Heron
Vanlig.		
Purpurhegre	Ardea purpurea	Purple Heron
4 ex. i Arrocampo rett før avreise siste dag og dette var av de første individene som returnerte på trekk fra Afrika.		
Egretthegre	Ardea alba	Great Egret
Enkeltindivider sett flere av dagene.		
Silkehegre	Egretta garzetta	Little Egret
Sett i mindre antall gjennom hele turen.		
Kuhegre	Bubulcus ibis	Cattle Egret
Store (kjempestore) og mindre flokker på jordene alle dager.		
Topphegre	Ardeola ralloides	Squacco Heron
4 ex. på Arrocampo første dagen. En karakterart her, men vanskelig å oppdage. (Vi var uheldige og fikk ikke med oss <i>dvergrørdrum</i> som er minst like vanskelig å oppdage.)		
Skjestork	Platalea leucorodia	Eurasian Spoonbill
8 ex. ved sjøene i Los Barruecos 16/3. Økende bestand i Europa.		
Fiskeørn	Pandion haliaetus	Osprey
1 ex. med fisk i klørne i Monfragüe 14/3.		
Svartvingeglente	Elanus caeruleus	Black-shouldered Kite
Par og enkeltindivider ble sett flere ganger. En nydelig fugl som faktisk ikke er helt uvanlig i riktig habitat.		
Glente	Milvus milvus	Red Kite
Ca. 20 ex. sett fra bussen på transportetappen første dag. Deretter sett nesten daglig i mindre antall. De fleste individene var trolig på gjennomtrekk.		

Svartglente**Milvus migrans****Black Kite**

Svært vanlig, de aller fleste var på plass etter trekk fra Afrika på denne tiden.

Gåsegribb (Gyps fulvus)

Foto: Morten Nilsen

Åtselgribb**Neophron percnopterus****Egyptian Vulture**

Ett ex. 11/3 og 12/3. I Monfragüe så vi totalt 8 ex. 14/3 og 6 ex. 15/3, deretter 2 ex. ved Los Barruecos 16/3. Vi var antagelig meget heldige med de gode observasjonene av denne arten.

Gåsegribb**Gyps fulvus****Eurasian Griffon**

Meget vanlig, noen ex. i luften nesten hele tiden. I Monfragüe så vi ca. 200.

Munkegribb**Aegypius monachus****Cinereous Vulture**

Sett hver dag i mindre antall. Ca. 50 i Los Barruecos 16/3, et høyt antall som skyldtes at vi var nær en hekkekoloni der det er langt flere munkegribb enn gåsegribb.

Slangeørn**Circaetus gallicus****Short-toed Eagle**

1 - 3 ex. sett i flukt nesten hver dag.

Sivhauk**Circus aeruginosus****Eurasian Marsh-Harrier**

Meget vanlig. 3 ex. sett ved hekkeplass nær Madrigalejo 12/3. Ca. 200 ex. i Monfragüe 15/3.

Myrhauk**Circus cyaneus****Northern Harrier**

Enkeltindivider sett fra bussen 10/3, 11/3, og 13/3. Den siste var en nydelig voksen hann.

Spurvehauk**Accipiter nisus****Eurasian Sparrowhawk**

To enkeltindivider sett.

Musvåk**Buteo buteo****Common Buzzard**

Flere individer sett hver dag. Maksantallet var 16 ex. på transportetappen fra flyplassen første dag.

Iberiaørn**Aquila adalberti****Spanish Eagle**

Fantastiske observasjoner iberiaørn sittende og i flukt i Monfragüe 14/3 (3ex.) og 15/3 (2 ex.) Begge dager så vi et par ved to forskjellige reir, og hørte også det karakteristiske ropet. En subadult observert i flukt ved Los Barruecos 16/3. En sjelden art med svakt økende bestand i Extremadura.

Gåsegribb (*Gyps fulvus*)

Foto: Tormod Vaaland Burkey

Kongeørn

Aquila chrysaetos

Golden Eagle

Observasjon av en voksen fugl på reir der vi kun så hodet på fuglen samt en fugl i flukt samme sted. Ellers ble arten kun sett på svært lang avstand: 2 ex. 14/3 og 4 ex. 15/3.

Haukørn

Aquila fasciata

Bonelli's Eagle

1 ex. i flukt 11/3, og 2 ex. i Monfragüe 14/3 og 1.ex. i Monfragüe 15/3. Nydelige observasjoner av adulte fugler i flukt på ganske kort hold. En av karakterartene på Iberia-halvøya, men kan være vanskelig å treffe på.

Dvergørn

Hieraetus pennata

Booted Eagle

Denne arten hadde ikke helt returnert på trekk ennå. Vi så 2 ex. nest siste dag (16/3) – den ene som ble sett ved Los Barruecos, var "normal" lys fase.

Rødfalk

Falco naumanni

Lesser Kestrel

Ble sett og fotografert ved en rekke anledninger – nesten hver dag. Svært gode observasjoner av denne litt sky fuglen. Kolonier i de fleste byer og landsbyer. Hekker også i mindre antall i fuglekassene som er plassert på stolpene langs veien mellom Caceres og Trujillo. Den største kolonien er på taket av tyrefekterarenaen i Trujillo der det i fjor hekket 27 par. Her fikk vi det største dagsantallet med ca. 30 ex. Med trening er særlig hannene mulig å skille fra tårnfalk. Mens lyden er diagnostisk: "Tsje-tsj-tjse"!

Åtselgribb (*Neophron percnopterus*)

Foto: Tormod Vaaland Burkey

Tårnfalk	Falco tinnunculus	Eurasian Kestrel
Sett nesten hver dag i mindre antall.		
Dvergfalk	Falco columbarius	Merlin
Enkeltindivider sett i flukt 10/3, 12/3 og 17/3.		
Vandrefalk	Falco peregrinus	Peregrine Falcon
2 ex. sett ved klippene i Salto del Gitano, Monfragüe, der den hekker sammen med gåsegribb, svartstork, iberiaørn osv. Gode observasjonsforhold gjorde at vi fikk sett metallglansen i de svarte fjærene!		
Stortrappe	Otis tarda	Great Bustard
Sett hver av de tre dagene vi besøkte steppeområdene, 10 ex. 11/3, 15 ex. 12/3 og 75 ex. 13/3 – på veien mot Santa Marta de Magasca. Vi så spillende hanner på avstand – de ser nærmest ut som blomsteroppsatser! En karakterart i Extremadura.		
Dvergrappe	Tetrax tetrax	Little Bustard
Sett hver av de tre dagene vi besøkte steppeområdene, 25 ex. 11/3, 38 ex. 12/3 (Campo Lugar-veien) og 7 ex. 13/3 (områdene rundt Santa Marta de Magasca) både sittende og i flukt. En sky art på samme måte som stortrappe.		
Vannrikse	Rallus aquaticus	Water Rail
1 - 3 ex. observert i forskjellige våtmarkshabitater gjennom hele turen. Minst 3 ex. i Talaván 15/3 hvorav minst én ble sett helt åpent på ganske kort hold.		
Sultanhøne	Porphyrio porphyrio	Purple Swamphen
Kun sett i Arrocamporeservoiret første dag av turen; 2 ex. og siste dag ca. 10 ex. Gode observasjoner av en fargerik art.		
Sivhøne	Gallinula chloropus	Eurasian Moorhen
2 - 6 ex. sett i Arrocampo (begge dager) og i Talaván-sjøen.		
Sothøne	Fulica atra	Eurasian Coot
20 ex. i Arrocampo 10/3, 30 ex. i dammen i Trujillo 11/3, 40 ex. i Talaván 15/3, 100 ex. i sjøene ved Los Barruecos 16/3 og 10 ex. i Arrocampo 17/3.		
Triel	Burhinus oedicnemus	Eurasian Thick-knee
4 ex. observert i steppe- og åkerhabitater 11/3, og 5 ex. 12/3. Hørte det merkelige		

fluktspillet hver kveld og hver morgen rundt Las Canteras-lodgen de første tre dagene av turen. En overraskende stor "trollfugl".

Vipe	Vanellus vanellus	Northern Lapwing
	Flokker ble sett gjennom hele turen.	
Heilo	Pluvialis apricaria	European Golden-Plover
	Flokker fra 10 – 200 sett flere av dagene.	

Munkegribb (Aegypius monachus)

Foto: Hans Martin Høiby

Sandlo	Charadrius hiaticula	Common Ringed Plover
	3 ex. sett. i en dam ved Moheda Alta sammen med 5 dverglo 12/3.	
Dverglo	Charadrius dubius	Little Ringed Plover
	7 ex. 11/3, 5 ex. 12/3 og 1 ex. 14/3.	
Stylteløper	Himantopus himantopus	Black-winged Stilt
	Ble sett i mindre antall fem av dagene. Største dagsantall var 15 ex. 16/3. Vanlig.	
Avosett	Recurvirostra avosetta	Pied Avocet
	2 ex. ble sett om ettermiddagen ved dammen i Moheda Alta.	

Sultanhøne (Porphyrio porphyrio)

Foto: Vidar Kristiansen

Strandsnipe

Actitis hypoleucos

Common Sandpiper

Enkeltindivider ble sett flere av dagene.

Skogsnipe

Tringa ochropus

Green Sandpiper

Observerert i mindre antall gjennom hele turen. (NB: Ingen grønnstilk på turen!)

Sotsnipe

Tringa erythropus

Spotted Redshank

7 ex. ble sett om ettermiddagen ved dammen og de oversvømte åkrene i Moheda Alta 12/3. Trekkgjest (selvsagt).

Gluttsnipe

Tringa nebularia

Common Greenshank

Noen enkeltindivider sett fire av dagene.

Damsnipe

Tringa stagnatilis

Marsh Sandpiper

Ett individ ble etter mye diskusjoner og strev konstatert som sikker fra observasjonstårnet ved de oversvømte åkrene i Moheda Alta 12/3. En morsom detalj: Vi hadde problemer med i det hele tatt å se *nebbet* gjennom teleskopet på langt hold! (Damsnipe har et utpreget *tynt* nebb.)

Rødstilk

Tringa totanus

Common Redshank

3 ex. ved Moheda Alta 12/3 og 1 ex. ved ved sjøene i Los Barruecos 16/3.

Svarthalespove

Limosa limosa

Black-tailed Godwit

2 ex. ved dammen i Moheda Alta 12/3.

Stylteløper (Himantopus himantopus)

Foto: Morten Nilsen

Los Barruecos – store granittberg med småsjøer

Foto: Tore Dag Moy

- Sandløper** **Calidris alba** **Sanderling**
1 ex. ved dammen i Moheda Alta 12/3. En uvanlig observasjon – få innlandsfunn.
- Dvergsnipe** **Calidris minuta** **Little Stint**
2 ex. ble sett om ettermiddagen ved dammen i Moheda Alta 12/3.
- Myrsnipe** **Calidris alpina** **Dunlin**
Ca. 15 ex. ble sett om ettermiddagen ved dammen i Moheda Alta 12/3.
- Enkeltbekkasin** **Gallinago gallinago** **Common Snipe**
Noen få individer sett de fleste av dagene. Ca. 60 ex. ble sett ved dammen og de oversvømte åkrene i Moheda Alta 12/3.
- Hettemåke** **Chroicocephalus ridibundus** **Black-headed Gull**
Vanlig.
- Sildemåke** **Larus fuscus** **Lesser Black-backed Gull**
Noen få ex. sett fem av dagene.
- Hvitbuksandhøne** **Pterocles alchata** **Pin-tailed Sandgrouse**
Et femtitalls fugler ble sett (og hørt!) ved de tørre steppene langs veien mot Santa Marta de Magasca 13/3. Denne arten foretrekker litt mindre steinete habitat enn svartbuksandhøne. Vi var der på den beste tiden for å se denne arten ettersom vegetasjonen vokser seg høyere senere på våren og vanskeliggjør observasjon.
- Svartbuksandhøne** **Pterocles orientalis** **Black-bellied Sandgrouse**
Ca. 30 ex. langs Campo Lugar-veien 12/3 og 7 ex. langs veien mot Santa Marta de Magasca 13/3. Tre individer ble her observert lenge på ganske kort hold. Morsom boblende lyd er meget karakteristisk.
- Bydue** **Columba livia** **Feral Pigeon**
Vanlig.
- Ringdue** **Columba palumbus** **Common Wood-Pigeon**
5 – 40 ex. sett hver dag (unntatt den siste dagen).
- Tyrkerdue** **Streptopelia decaocto** **Eurasian Collared-Dove**
Vanlig.
- Skjæregjøk** **Clamator glandarius** **Great Spotted Cuckoo**
Sett og hørt fire av dagene: 6 ex. 11/3, 10 ex. 12/3, 1 ex. 13/3 og 3 ex. 16/3. En støyende art som parasitterer (vanlig) skjære – derav navnet skjæregjøk. Lett å oppdage når den først er i nærheten. Extremadura er et av kjerneområdene for denne arten i Spania.
- Gjøk** **Cuculus canorus** **Common Cuckoo**
Ett eneste fattig "ko-ko" hørt 13/3.
- Hubro** **Bubo bubo** **Eurasian Eagle-Owl**
Vi fikk pekt ut reirplassen på den motsatte fjellveggen over kløften og vannet på Salto del Gitano i Monfragüe. Etter mye strev så vi den rugende fuglen ganske bra i teleskopet. Oransje øyne og øretopper. I noen få øyeblikk reiste den seg, og vi så det meste av kroppen. Det ble med denne ene observasjonen. Hubro er absolutt ikke uvanlig i Spania.
- Kirkeugle** **Athene noctua** **Little Owl**
Enkeltindivider sett de fleste av dagene. Benytter noen av fuglekassene som er hengt opp langs flere av veiene i Extremadura, og som først og fremst er dedikert blååke. Opp til fire ex. hørt om natten ved Las Canteras de første par nettene. En vanlig art i området.

Hærfugl (Upupa epops)

Foto: Vidar Kristiansen

Alpeseiler

Apus melba

Alpine Swift

18 ex. sett 14/3 sammen med taksvaler ved hekkeplassen/broen over elva i Monfragüe. 1 ex. sett dagen etter (Monfragüe).

Tårnseiler	Apus apus	Common Swift
1 ex. sett med sikkerhet i Trujillo 11/3, og ca. 10 ex. sett 16/3. Vanskelig å skille fra gråseiler som er mer tallrik i de store byene i Extremadura. Uvanlig sen ankomst.		
Gråseiler	Apus pallidus	Pallid Swift
5 ex. i Trujillo 11/3, 15 ex. i Monfragüe 15/3, og ca. 100 ex. ved Los Barruecos 16/3. Ca 30 ex. sett fra bilen på vei mot Madrid siste dag. Ellers en meget vanlig art i Sør-Spania.		
Isfugl	Alcedo atthis	Common Kingfisher
Noen få ex. sett nesten hver dag i dammer, små sjøer og elver. Fantastiske farger – særlig i flukt. Sky. Sett glimtvis, men også sett gjennom teleskop sittende diverse ganger.		
Hærfugl	Upupa epops	Eurasian Hoopoe
Mange individer sett hver dag. Sang ivrig ved flere anledninger: "pop-pop-pop". Ett ex. sett syngende på kort hold ved Los Barruecos 16/3. En karakterart for området.		
Vendehals	Jynx torquilla	Eurasian Wryneck
1 ex. sett i åkerhabitatet ved Madrigalejo/Vegas Altas 12/3.		
Flaggspett	Dendrocopos major	Great Spotted Woodpecker
Kun hørt trommende tre av dagene.		
Grønnspekk	Picus viridis	Green Woodpecker
Hørt syngende 12/3 ved Madrigalejo.		
Krattvarsler	Lanius meridionalis	Southern Grey Shrike
Meget vanlig – og synlig på eksponerte utsiktsposter! Flere titalls observasjoner noen av dagene. Meget lett å se fra bussen.		
Rødhodevarsler	Lanius senator	Woodchat Shrike
Enkeltindivider sett fem av dagene. Var ikke fulltallig tilbake fra trekk ennå.		

Blåskjære (*Cyanopica cyanus*)

Foto: Hans Martin Høiby

Nøtteskrike
5 ex. 14/3, 3 ex. 15/3 og 1 ex. 17/3.	Garrulus glandarius	Eurasian Jay
Blåskjære
Vanlig. Vi så løse flokker stadig vekk. Kontinuerlig på farten. Praktfull art!	Cyanopica cyana	Azure-winged Magpie
Skjære
Vanlig.	Pica pica	Eurasian Magpie
Alpekråke
3 ex. sett under gode observasjonsforhold i Monfragüe 15/3. Ganske vanlig i fjellterreng med bratte berg.	Pyrrhocorax pyrrhocorax	Red-billed Chough
Kaie
Vanlig. Hekker bl.a. i kassene som ser satt opp langs veien mellom Trujillo og Caceres. (Kasser som først og fremst er satt opp for blåkråke.)	Corvus monedula	Eurasian Jackdaw
Ravn
Sett i mindre antall nesten hver dag.	Corvus corax	Common Raven
Svartkråke
1 ex. sett fra bussen nær Madrid første dagen. Kråke og svartkråke er sjeldne arter i Extremadura.	Corvus corone	Carrion Crow
Kalanderlerke
En meget vanlig steppeart som ble sett og hørt gjennom hele turen. Fugler i sangflukt hang over hodene våre når vi besøkte de tørre steppehabitaten. Sangen ligner sanglerke og inneholder masse hermelyder, men med innlagte karakteristiske, tette triller. Svarte vingundersider og hvit bakkant av vingen gjør den lett å identifisere i flukt.	Melanocorypha calandra	Calandra Lark
Dverglerke
2 ex. som noen i gruppen fikk sett i flukt 11/3, er en meget tidlig observasjon.	Calandrella brachydactyla	Greater Short-toed Lark
Topplerke
Meget vanlig. Foretrekker flatere og vegetasjonsfattigere områder enn krattopplerke. Vi fikk mange muligheter til å studere de subtile forskjellene fra krattopplerke på nært hold. Det er mulig å lære seg forskjellene!	Galerida cristata	Crested Lark

Topplerke (*Galerida cristata*)

Foto: Morten Nilsen

Krattopplerke	Galerida theklae	Thekla Lark
Mindre tallrik enn topplerke, men sett i mindre antall første halvpart av turen. Foretrekker buskhabitater.		
Sanglerke	Alauda arvensis	Sky Lark
2 ex. på trekk fløy over hodene våre på de åpne steppene ved Trujillo 11/3.		
Trelerke	Lullula arborea	Wood Lark
7 ex. i Monfragüe 14/3, deretter hørt hver av de siste dagene. Ganske vanlig.		
Sandsvale	Riparia riparia	Bank Swallow
Kun sett på trekk i Arrocampo første og siste dag: Ca. 10 ex. 10/3 og 5 ex. 17/3.		
Klippesvale	Ptyonoprogne rupestris	Eurasian Crag-Martin
Noen titalls individer sett i passende habitater flere av dagene.		
Låvesvale	Hirundo rustica	Barn Swallow
Vanlig. Mange hadde allerede returnert fra vinterkvarterene.		
Amursvale	Cecropis daurica	Red-rumped Swallow
4 ex. sett ved borgen i Trujillo 11/3 og 1 ex. sett i Monfragüe 14/3 og 15/3. Hovedbestanden hadde ikke returnert fra vinteropphold ennå. Uvanlig sent i følge guiden. Hekker gjerne under broer og inne i (forlatte) bygninger. Vanlig i Spania.		
Taksvale	Delichon urbicum	Common House-Martin
Meget vanlig. Sett hver dag – opp til 400 ex. i Monfragüe 14/3.		
Svartmeis	Periparus ater	Coal Tit
1 ex. hørt (og sett såvidt) i pinjetrær ved inngangen til Los Barruecos 16/3. En meget uvanlig observasjon.		
Kjøttmeis	Parus major	Great Tit
Vanlig.		
Blåmeis	Cyanistes caeruleus	Eurasian Blue Tit
Vanlig. Sett/hørt alle dager.		
Pungmeis	Remiz pendulinus	Eurasian Penduline-Tit
Sett i Arrocampo: 2 ex. 10/3 og 1 ex. 17/3.		
Stjertmeis	Aegithalos caudatus	Long-tailed Tit
Den søreuropeiske rasen ble observert tre av dagene: 2 ex. 12/3, 4 ex. 14/3 og 2 ex. 15/3.		
Spettmeis	Sitta europaea	Eurasian Nuthatch
3 ex. sett og hørt på veien opp mot borgen i Monfragüe 15/3 og ble dessuten hørt i Los Barruecos 16/3.		
Kortklotrekryper	Certhia brachydactyla	Short-toed Treecreeper
5 ex. sett og hørt i Monfragüe 14/3, 1 ex. 14/3 og hørt i Los Barruecos 16/3.		
Gjerdsmett	Troglodytes troglodytes	Eurasian Wren
Noen få ex. hørt og sett flere av dagene.		
Rødtoppfuglekonge	Regulus ignicapilla	Firecrest
To ex. sett under gode observasjonsforhold i Monfragüe 15/3.		
Cettisanger	Cettia cetti	Cetti's Warbler
Sett og hørt i mindre antall i passende (fuktige) habitater gjennom hele turen.		
Løvsanger	Phylloscopus trochilus	Willow Warbler
Enkeltindivider med territorialsang hørt og sett 13/3, 15/3 og 16/3 (2ex.)		

- Gransanger** **Phylloscopus collybita** **Common Chiffchaff**
 Meget vanlig i stort antall gjennom hele turen. Lite sang – fuglene var på trekk/vinteropphold. (Iberiagransanger overtar for gransanger, men i betydelig mindre antall og ankommer først i midten av april.)
- Sivsanger** **Acrocephalus schoenobaenus** **Sedge Warbler**
 Hørt i Arrocampo 10/3, 3 ex. i Talaván 15/3, 2 ex. i Arrocampo 17/3.
- Rørsanger** **Acrocephalus scirpaceus** **Eurasian Reed-Warbler**
 2 ex. i Talaván 15/3.
- Sumpsanger** **Locustella luscinioides** **Savi's Warbler**
 3 individer hørt i Arrocampo siste dag (17/3). En av dem ble også sett syngende.
- Cistussanger** **Cisticola juncidis** **Zitting Cisticola**
 Meget vanlig. Sett og hørt i sangflukt i passende habitater (åker, siv, sump) gjennom hele turen.
- Munk** **Sylvia atricapilla** **Blackcap**
 Vanlig.
- Vinsanger** **Sylvia undata** **Dartford Warbler**
 Et territoriehevdende par sett i Monfragüe 14/3 og 15/3. Er visstnok en vanlig art i riktig habitat: Tørre områder med tett, mannshøyt buskhabitat – helst uten trær.
- Rødstrupesanger** **Sylvia cantillans** **Subalpine Warbler**
 En syngende hann 14/3 og to syngende 15/3. Alle observasjoner i Monfragüe. Til forskjell fra vinsanger, foretrekker den *enkelte spredte trær* i det tette buskhabitatet.
- Svarthodesanger** **Sylvia melanocephala** **Sardinian Warbler**
 Sett og hørt i mindre antall. Ca. 10 ex. i Los Barruecos 16/3. Kjempevanlig i Spania.
- Rødstrupe** **Erithacus rubecula** **European Robin**
 Vanlig.
- Svartrødstjert** **Phoenicurus ochruros** **Black Redstart**
 Vanlig i riktig habitat (blokkmark, berg, landsbyer).

Blåtrost (*Monticola saxatilis*)

Foto: Morten Nilsen

Blåtrost	Monticola solitarius	Blue Rock-Thrush
En nydelig hann sett 13/3 og 6 ex. 14/3 og 15/3 i Monfragüe.		
Svartstrupe	Saxicola torquata	Stonechat
Meget vanlig.		

Svartstrupe (Saxicola torquata)

Foto: Tormod Vaaland Burkey

Svartsteinskvett	Oenanthe leucura	Black Wheatear
1 hunnfarget ex. sett under gode forhold ved Salto del Gitano, Monfragüe om ettermiddagen 14/3. Sees "alltid" om ettermiddagen – ikke om formiddagen. Pussig.		
Steinskvett	Oenanthe oenanthe	Northern Wheatear
2 ex. (på trekk) sett på steppene ved Trujillo 11/3.		
Svarttrost	Turdus merula	Eurasian Blackbird
Meget vanlig.		
Måltrost	Turdus philomelos	Song Thrush
Meget vanlig. Antagelig mange på trekk.		
Duetrost	Turdus viscivorus	Mistle Thrush
2 – 3 ex. sett og hørt 12/3, 13/3, 14/3 og 15/3.		
Middelhavstær	Sturnus unicolor	Spotless Starling
Meget vanlig. (NB! Ingen vanlige stær observert – den sees bare vinterstid).		
Jernspurv	Prunella modularis	Dunnock
Hørt syngende 10/3, 2 ex. sett 11/3.		
Vintererle	Motacilla cinerea	Gray Wagtail
Noen få ex. sett fem av dagene.		
Linerle	Motacilla alba	White Wagtail
Meget vanlig.		
Heiplierke	Anthus pratensis	Meadow Pipit
Vanlig (på trekk).		

Vannpiplerke	Anthus spinoletta	Water Pipit
3 ex. sett i dammer 11/3. Sikre observasjoner. Vi brukte endel tid på å sortere ut dette.		
Hekkspurv	Emberiza cirrus	Cirl Bunting
Hørt 13/3, 4 ex. sett 14/3. Lyd er viktig for observasjon av denne arten. Sangen er karakteristisk, jevn trille med "Emberiza-klang" på stabil tonehøyde som røper arten.		
Klippespurv	Emberiza cia	Rock Bunting
5 ex. 14/3, 1 ex. 15/3. Ganske vanlig i fjellterreng.		
Sivspurv	Emberiza schoeniclus	Common Reed Bunting
2 ex. i Talaván 15/3, 2 ex. i Arrocampo 17/3.		
Kornspurv	Emberiza calandra	Corn Bunting
Meget vanlig. Masser av syngende hanner overalt i jordbrukslandskapet.		
Bokfink	Fringilla coelebs	Common Chaffinch
Vanlig.		
Grønnfink	Chloris chloris	European Greenfinch
Vanlig.		

Hekkspurv (Emberiza cirrus)

Gulirisk (Serinus serinus)

Foto: Vidar Kristiansen

Grankorsnebb	Loxia curvirostra	Red Crossbill
Hørt i Monfragüe 14/3.		
Stillits	Carduelis carduelis	European Goldfinch
Meget vanlig.		

Tornirisk	Carduelis cannabina	Eurasian Linnet
Sett i mindre antall flere av dagene.		
Gulirisk	Serinus serinus	European Serin
Meget vanlig.		
Kjernebiter	Coccothraustes coccothraustes	Hawfinch
1 ex. sett 11/3, 10 ex. 13/3, 20 ex. 14/3 og 15 ex. 15/5 (Monfragüe). Faktisk en ganske vanlig art i skogsterreng.		
Gråspurv	Passer domesticus	House Sparrow
Meget vanlig.		
Middelhavsspurv	Passer hispaniolensis	Spanish Sparrow
Svært tallrik. Mange hundre (ca. 600?) sett i svermer på steppene ved Santa Marta de Magasca 13/3. Opptrer mer i tette flokker enn gråspurv, også i flukt. Hannene er distinkt forskjellige fra gråspurv. Lyden er også anderledes.		
Steinspurv	Petronia petronia	Rock Petronia
4 ex. sett i gammelt dehesa-habitat siste dag (17/3). Hull og kløfter i stammene på de brede eiketrærne fungerer som surrogat for dens opprinnelige berghabitat. Svært karakteristisk lokkelyd/sang: "tsweei" er viktig å lære seg. ("Stigende diftong" som ligner en av kontaktlydene til gulirisk, men kraftigere.)		
Tigerstrild	Amandava amandava	Red Avadavat
Ca. 50 ex. sett i rismarkene ved Madrigalejo 12/3.		

Tigerstrild (*Amandava amandava*)

Foto: Vidar Kristiansen

Typisk Dehesa-habitat

Foto: Tor Skjetne

Et vakkert elveløp – med bl.a. isfugl

Foto: Tor Skjetne

Steppelandskapet mellom Trujillo og Cáceres

Foto: Tore Dag Moy

Picknick-lunsj ved Madrigalejo

Foto: Tore Dag Moy

Gruppen blir servert ekte spansk paella

Foto: Tore Dag Moy

Paella-panne

Foto: Tore Dag Moy

Stork på borgtårnet i Trujillo

Foto: Tore Dag Moy

Utsikt fra Trujillo-borgen

Foto: Tore Dag Moy

Utsikt over Salto de Gitano-kløften

Foto: Tore Dag Moy

Fjellområdene i Extremadura

Foto: Tore Dag Moy

Salto de Gitano

Foto: Tore Dag Moy

Busstopp på steppene ved Trujillo

Foto: Tore Dag Moy

Maurisk portal i Trujillo

Foto: Tore Dag Moy